

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

□ ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ □

ΙΔΡΥΤΕΣ

ΔΙΝΟΣ ΚΑΡΖΗΣ, ΚΛΕΩΝ
ΠΑΡΑΣΧΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ
ΤΟΥΡΝΑΚΗΣ, ΥΛΑΣ,
ΑΜΜΩΝ ΦΕΡΗΣ (διευθύνει)

Α' ΧΡΟΝΙΑ—ΑΡΙΘ. 2

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1913

ΘΡΗΝΗΤΙΚΗ ΡΑΨΩΔΙΑ

- Ξαπλώθηκεν ὥς τοὺς γυαλοὺς θαμπόχρωμο τὸ Δεῖλι
Τοὺς Φαληριώτικους, θαμπὴ λαμπράδα ἢ Ἀθηναία.
Οἱ Βαγγελίστρες οἱ χλωμὲς στὰ εἰκονοστάσια θρήνων
Μακριάθεν ἀφουκράζονται γέροντας τὰ κεφάλια
5 Μὲ μάτια δακρυοστάλαχτα τὸ Κρῖνο σ' ἄγγευνον
Στὶς ματοπότιστες ψυχὰς νὰ πάῃ χάρισμά τους
Σύβολο εἰρήνης ποθητῆς ὁ Δοῦλος τοῦ Κυρίου.
Κ' ἀποτραβήχτηκαν ξανὰ στῆς σκέψης τὰ λιμάνια
Οἱ Βαγγελίστρες οἱ λυγνές, —οἱ θρηνοὶ ὁρμᾶν Βορριάδες—
10 Διαλόγισμα θαμπόφωτον οἱ χρόνοι π' ἀχολόγα
Τὸ βούκινο διαλαλητῆς σφαγῶν καὶ μακελάρης
Ψυχῶν γαλήνιων στὰ ρεῖπια αὐτῶν ν' ἀντρειωθοῦνε
Ψυχὰς γιγάντιες ἄδρες Βυζαντινῶν Ἡρώων.
Γιὰ πάλε ὁραματίζονται, μὰ σ' ἄν πίσω ἀπὸ πέπλο
15 Παραμυθιοῦ, π' ἱστόρησε τόσων σοφῶν τὸ στόμα,
Τοὺς χρόνους π' ἐξεκίνησαν Περσιάνικα τ' ἀσκήρια
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὴ σοφὴ στὴ γνῶση καὶ στὴ μάχη
Καὶ πισοστρέψαν ἄπραγοι στὶς χώρες τους. Ἐστάθη
Ὁ Ἑλληνικὸς ἥρωισμὸς βαρβάρων ἀπελάτης.
20 Καὶ τώρα νὰ π' ἐγύρισαν ἀπὸ ταξείδια πλάνα
Στοὺς θρήνους, π' ἀνεβαίνοντας πρὸς τὰ οὐράνια, ζοῦνε
Τὴ τραγικὴ ἀποθέωση στὶς μπόρες καὶ στὶς μάχες
Τοῦ ἥρωα ποῦ πάτησε ποδᾶρι καὶ ἀναστήθη.
Καὶ πάει ὁ τραγικὸς χορὸς, τραγούδια μοιρολόγια

- 25 Ἀχολογᾶν συντροφιαστὰ πᾶ στῆς φωτιᾶς τῇ φόρᾳ
 Π' ὀργιάζε λιγόκαρδῃ τρομάρᾳ σπαταλόντας.
 Ἄς ἔρθη ὁ κόσμος βλοβηκὰ προσκυνητῆς στοὺς κάμπους
 Μ' αὐτιά καὶ μάτια δλάνοιχτα, κειοὺς τοὺς Μακεδονίσιους
 Τὸν κῶμο π' ἀργοσέρνουνε ν' ἀκούσῃ—ἡ Μοῖρᾳ πρώτη,—
- 30 Οἱ τραγικοὶ οἱ χοροὶ ποῦ μεθοκοπᾶν στὶς χῶρες,
 Τὶς ρημωμένες καὶ πικρὲς μὲ τὸ κρασί τοῦ χάρου
 Καὶ τῇ χαμόσυρτῃ στριγγῇ φωνῇ μιανῆς παιδούλας
 Σφαδάζοντας στὴ λάγνα ὁρμὴ τοῦ Βούργαρου λυσσάρη.
 Καὶ τ' Ἀγιονόρους ἡ Κυρὰ ξαπλόνει ἡ Σαλονίκη
- 35 Ἀνέγγιαγῃ τὰ κλώνια τῆς, βλαστάρια τοῦ αἵματος
 Καὶ τῆς λατάρᾳς σερπετὸ στὸ κόρφο τῆς θρεμμένο.
 Μερίδιο ποῦ τὸ πόθησαν κ' ἀνήμποροι τὸ πνίξαν
 Στὸ γαῖμα καὶ στὰ πύρινα πλεμμάτια. Βραχοτόπι
 Σιδερόθήμελο ξεσπᾶ κείνη, σᾶν χαμπηλώσουν
- 40 Οἱ λίμνες οἱ αἱματινὲς καὶ τριζοβόλι οἱ στράτες
 Ἀρχίσουν ἀπ' τὰ σκόρπια κεῖ τὰ μαῦρα ἀποκαΐδια
 Σημάδια μιᾶς γερῆς γενιάς π' ἐσβύστη ἀπὸ τὴ πλάσῃ
 Μὰ ὁ νοῦς τῆς πάντα γύριζε στῆς Λευτεριάς τῇ Δόξᾳ
 Τῇ πέτυχε καὶ ἄς λύγισεν. ὦ! Νὰ ὄψονται τὰ ὄρνια
- 45 Ποῦ ἡ χώρα τους μεθοκοπᾷ ροδόλαδο ὅλη στάζει,
 —Μὰ θὲν νὰ πάχυνεν ἡ γῆς ἀπ' τὰ κουφάρια ἀνθρώπων—
 Τὸ μέθυ τοῦ ροδόλαδου τὰ πάθια τους κεντρίζει
 Καὶ χολαστὲς ρημάζανε τὸ τόπο ὅθε διαβῆκαν
 Λάμπει τοὺς καλοκάρδισμα, καρδιοράϊστρα ἡ κλάψα.
- 50 Οἱ κανχησιάρηδες λαοὶ ἄς σκύβουν τὰ κεφάλια
 Θεριὰ τὰ πάθη ξύπνησαν δὲ τ' ἀπαρνιέται ἡ φύση
 Τὰ θρέφει πλούσια ὀλημερὶς γιὰ μιὰ τρανὴν ἡμέρα.
 Καὶ σέρνεται ὁ βαρὺς χορὸς, μαρμαρωτὸς πατέρας
 Ἀλύγιτος τονὲ τραβᾷ στοῦ χαλασμοῦ τὰ ρεῖπια
- 55 Τὰ χεῖλια σιγανοίγοντας ἀδάκρυτος τὸ ψέλνει
 Τὸ μοιρολόγι του καῦμὸς ποῦ βραχοπέτρα λιώνει.
 «Ἐσβύστη ἡ μέρα ὀλότελα τὰ μαυροφτέρουγα ὄρνια
 Νυχτιὲς μᾶς κουβαλήσανε καὶ ὁ Γῆλιος πάει ἐκρύφτη,
 Ἀχνοὶ τ' αἵματος σύγνεφα στοὺς θόλους ἀπλωθῆκαν
- 60 Τρεμουλιαστὰ ἀνεβαίνοντας ἀνατριχίλα ὁ θρῆνος.

- Πελέκησε ἀδιαφάντευτους καρδιοκαμένους κάψε»
 Καὶ νὰ π' ἐλύθηκε ὁ χορὸς, καθένas στὰ παληὰ του
 Τὰ κατατόπια πάει σκυφτός. Στὴ πόρτα ἀκουμπισμένος
 Νὰ κλάψῃ τὸ βαρὺ καῦμὸ ξαλάφρωμα στὰ στήθια
- 65 Καὶ τὸ φιλὶ τοῦ μισεμοῦ στὴν ΕΥΤΥΧΙΑ νὰ δώσῃ.
 «Ρῆμαγμα πᾶς, ὦ σπῆτι μου, σφαγμένοι σου οἱ ἀφέντες.
 Καμάρι μου κοιτάμενο στοῦ περβολιοῦ τ' ἀφάλι,
 Ποῦ εἶν' οἱ χαρούμενες φωνὲς τὸ παιδιακήσιο κλάμα
 Τ' ἀβάσταγο π' ἐχύνονταν καὶ πεισιμωμένον. Ὁχι
- 70 Συγκρατητὸ καὶ θλιβερὸ σᾶν τὸ δικό μου κλάμα.
 Τὴν ὕστερη τ' ἀγροίκησες φορὰ ν' ἀντιλαλήσῃ
 Σᾶν σὲ πιτσίλισε τ' ἀθῶο γαῖμα τοῦ παιδιοῦ μου.
 Στὸν ὦμο θ' ἀκουμπίσω σου, καὶ ὦ ξρινύα, γίνου
 Βοθήτρα καὶ ὁδηγήτρα μου στὴ θεομίσητη ὥρα.
- 75 Ἀ! πέσε στῦλε ποῦ ἡ φωτιὰ ἀφῆκε σε ἀκαίρη.
 Νὰ χύσῃς τὰ μυαλά μου ἐδῶ, τὸ χέρι τῆς γυναῖκας
 Τὸ ποθητὸ, σιγυριστὴς καὶ χαϊδευτῆς ἀντάμα
 Καμαρωτὸ στὸ κέρασμα, πλάστης ψωμοῦ μοσχάτου,
 Π' ὀλόγδυμο θὰ φάνταζε δίχως αὐτὸ τὸ δειπνο,
- 80 Κομμένο ἀπ' τὸ κορμάκι τῆς στὸ ἔμπα μας ματομένο.
 Τριζοβολᾶν σὲ σύθρηνο τ' ἀποκαΐδια γύρω.
 Ἄς ἦταν ἀπὸ σίδερο, διπλομανταλωμένη
 Ἡ θύρα κειοῦ τοῦ θαλάμου ποῦ κεῖται μου ἡ φαμίλια
 Ἀνήμπορος ν' ἀνοίξω τὴν νὰ μὴν τὰ ἰδῶ σφαγμένα.
- 85 Μὰ ἡ καταλύτρα ἡ φωτιὰ τῇ γκρέμισε, καὶ νάτα
 Μαῦρα τὰ γαλατόσαρκα παιδιὰ μου καὶ ἡ γυναῖκα.
 Ἡ δόλια ἡ μανοῦλα μου κοίτεται στὸ κρεβάτι
 Ἐτοιμοθάνατη, μουρλή ν' ἀπίστομα ἡ τρομάρα
 Τὸ λογικό τῆς γύρισε μὰ πάντα μακαρίζει
- 90 Τὸ γέρο τῆς π' ἐξένοιασε στῆς λήθης τὸν πευκῶνα»
 Καὶ ὁ δύσμοιρος πικροθρηνᾷ στὰ γκρέμια χαροποῦλι
 Ὅπου δὲ τῇ προμάντεψε τῇ ρήμωσῃ στὴ χώρα
 Μὰ ἀφοῦ ἦρθε καὶ τοὺς πλάκωσε τὸ θάνατο πανταίχει.
 Καὶ οἱ θρῆνοι πᾶν ἀβάστηχοι, γοργοδιαβαίνουν στράτες
- 95 Καὶ χάνονται στ' ἀκρόστρατα χωριοῦ γιὰ πολιτείας

- Ποῦ Βούργαρος ἐτύπωσε τὰ χνάρια του, σφραγίδα
 Ἄγριωσύνης ξώφρενης, δὲ θεὸς νὰ τήνε λάχης
 Μηδὲ στοὺς πολυτάραχους καιροὺς ποῦ φυλαχτάρια
 Καὶ στέμματα βαρύτιμα φαντάζουν οἱ πολέμοι,
 100 Ψηλότερα στεκόμενη τοῦ χαλαστῆν ἡ δάδα
 Ἄπ' τῆς σοφίας τὸ δαυλὶ ποῦ γκρεμιστῆς καὶ πλάστης.
 Καὶ ἡ κορασιὰ ἡ ἀσύγκριτη λευκὴ μέσ' τὴν ἀσπράδα
 Τῶν ρούχων τῆς π' ἐδάρθησαν στοῦ ποταμοῦ τὸ ρέμα,
 Ἰσαμε χτὲς χαρούμενοι, — στεκόμενη στὴ θύρα —
 105 Λαχτάριζαν τὴ σκέψη τῆς τοῦ γάμου οἱ μύριοι πόθοι.
 Μὰ σήμερα ξεσκίστηκε τὸ ἰδεατὸ τὸ ροῦχο
 Τοῦ γάμου ἅπ' τὸν ἀδιάντροπο, συχαμερὸ κουρσᾶρο
 Π' ἐκούρσεψε τὸ πιὸ δετὸ τῆς παρθενιάς λουλουδι.
 Τὰ στήθια τὰ μαρμάρινα ποῦ χρόνια παντηχαίαν
 110 Μὲ τὸ κοντύλι τὸ πυρὸ τ' ἔρωτα νὰ χαράξῃ
 Τὰ πρῶτα λόγια ἀλάθευτα ὁ νηὸς ποθαναμένος
 Ἐρωτοπλάνταχτος καὶ ποῦ Βαγγελικὰ θωριοῦνται
 Στὸ νοῦ τῆς κόρης σᾶν σταθῇ στῶν γηρατειῶν τὸ ἔμπα,
 Λουρίδες κομματιάξῃ τὰ χτηνώδικια ἡ λύσσα
 115 Γυναῖκα φειδοπλόκαμη στὸ γλυκὸ πόθο ἀγνάντια.
 Καὶ φέρνει γύρα ὁ τραγικὸς χορὸς μέσ' τὰ καμμένα
 Τὰ ρημαχμῖνα σπητικὰ μέσ' σὲ χωριὰ καὶ χῶρες
 Χορὸς ποῦ σέρνεται βαρὺς ἀξέχαστος γιὰ πάντα
 Διαλαλητῆς τοῦ μεθυσιοῦ μὲ τὸ κρασί τοῦ φόνου.
 120 Ὅμως παντοκρατόρισα καὶ ἀνταποδότρα ἡ Δίκη
 Παντοτινὰ πασχίζοντας τὰ ἔργατα νὰ χαράξῃ
 Ποῦ μόλεμα ὡς τὸν Ὑψιστο τὸν οὐρανὸ ἀνεβάσαν
 Τοὺς πολυμίσητους λαιμοὺς θεὸς νὰ στολίσῃ. ὦ θᾶμα
 — Σᾶν ὅπως τὰ Βυζαντινὰ ψηφιδωτὰ, — μὲ ψήφους
 125 Ποῦ δὲ θεὸς νὰ εἶν' παρὰ σπειριά. Κ' ὄχι ἄνθος μιᾶς ἀστένειας
 Μὰ βάσανον ἀγιάτρευτο, γραφτὰ γύρα νὰ στέκουν
 Τὰ ὀνόματα π' ἐσβύστηκαν στῆς πλάσης τὸ βιβλίο.
 Καὶ ἀνάμεσα τῶν ὅλων πᾶν ψηλότερα, Δοξᾶτο
 Οἱ Σέρρες καὶ ἡ Ἀρχαῖκὴ Νιγρίτα, κοπελοῦδα
 130 Π' ἐστάθη φυλαχτόρισα νόμων παλιῶν, κ' ἀκόμα
 Ἀχοῦσαν νικητήριες κραυγὰς στοὺς νικητάδες

Π' ἐσίμωναν στὴ κεφαλὴν ἑληᾶς πλεχτὸ στεφάνι
 Νὰ τς' ἀπιθώσουν οἱ Σεπτοὶ τοῦ Στάδιου Ἑλλανοδίκες.
 Πᾶνε τὰ παλληκάρια τῆς, στὰ ρεῖπια ἡ Μοῖρα σκούζει.

* *

- 135 Καὶ ἀποξεχάστηκαν γοργὰ τ' αὐλάκια π' ἐποτίσαν
 Τὰ βραχοβούνια τς' Ἡπειρος κ' αἱματινὰ κυλῆσαν.
 Αὐλάκια δυναμόνοντας τῆς ἐρινύας τὴ δίψα.
 Ἐχόρσεψε ἡ Ἀρβανιτιὰν ἀπὸ τὶς φλόγες γύρα
 Τῆς φάγουσας φωτιάς βαλτῆς στῶν Γιάννενων τὶς πύλες.
 140 Ἀχόρταγη, σεβάστηκε τῆς Ἡπειρος τὴ δόξα.
 Κ' ἐκεῖθε συχνακούστηκε θρηνητικὸ ψαλτήρι.
 Μὰ οἱ μπόρες καὶ οἱ ἀνεμικὲς π' ἅπ' τὰ Βουργαροτόπια
 Ξεκίνησαν, τὸ σκέπασαν, στὴ λησμονιὰν ἐσβύστη.
 Ταχὰ ξαρμάτωτες κ' οἱ δυὸ κυράδες θὰ κινήσουν
 145 Στὴν Ἀττικὴ τὴ στέρφα γῆ, νὰρθοῦν νὰ θεμελιώσουν
 Ἀσκλάβωτες, τῆς λευτεριάς τὸ μέγα πανηγύρι,
 Ἡ Πορταίτισσα Κυρὰ, τῶν Γιάννενων ἡ Κόρη
 Κυριάρχησες, ποταχτικὲς μπροστὰ στὴν Ἀθηναίαν
 Ἀθήνα· Ἀλωνάρης 1913. ΛΙΝΟΣ ΚΑΡΖΗΣ

ΒΑΡΥΘΥΜΙΕΣ

Ὁνειρό μου ποῦ ποτὲ δὲν σβῆς, αἰώνιο
 Μέσ' τῆς νύχτες τῶν παθῶν καὶ τῶν ὀργείων,
 Καὶ μέσ' τὰ κυνηγητὰ τῶν Ἑρυννίων,
 Καὶ στὸ στριγγὸ τραγοῦδι τὸ Νερώναιο.
 Στῶν Μαινάδων τὰ ἄνομα φιλήματα,
 Καὶ στῶν καταλυτάδων τὴν ἄγρια φωτιά,
 Καὶ στοὺς γιγαντοῖσκιους, στὰ συντρίμματα.
 Ἀχ! θλιβερὲς ἡμέρες ἤρθανε τώρα,
 Π' ἄγριοι Κουρσάροι μ' ἀρπάξανε τὴ λύρα,
 Καὶ γιὰ τοὺς δυὸ μας σηκώθηκεν ἡ μπόρα.
 Πᾶρε τὸν παληόδρομο τὸν ξεχασμένο,
 Κι' ὅσους δῆς πές: — δὲν εἶμαι τ' ἀγαπημένο
 Τοῦ Ποιητῆ, οὔτε τὰ φίλιά του πῆρα.

ΑΡΜΟΝΙΕΣ ΔΙΧΩΣ ΛΟΓΙΑ

Τὰ στάχυνα πελάγια,
Δεμένα μέσ' τὰ μάγια,
Τ' ὄρηου Μεσημεριοῦ,
Ἀργοκουνοῦν αἰώνια
Τὰ χρυσωμένα κλώνια
Στὸ φίλημα ἀγεριοῦ.

Καὶ σὰν θάρσῃ κ' ἡ δύσι,
Πορφύρα θὰ τὰ ντύσῃ
Ἀχνόχρυσο χλωμό,
Καὶ Ρήγας θὲ νὰ μοιάσῃ,
Στὸ φῶς καὶ στὸ γιορτᾶσι,
Τὸ ὄρηο τὸ βουνό.

Κ' ἡ νύχτα σὰν σιμώσει,
Γλυκὰ θὰ τ' ἀσημώσει,
Φεγγάρι μαγικό,
Κι' ἕνας χορὸς ἀστέρια
Μακρὰ θ' ἀπλώσῃ χέρια
Στὸ στάχυνο στοιχειό.

Καὶ σὰν αὐγὴ ἀρχίσει,
Τριγύρω νὰ ῥοδίσῃ
Θὰ τὰ φιλοῦν γλυκά,
Ἀποσπερίτης πάνου,
Φλογέρα τοῦ τσοπάνου,
Καὶ βέλασμα ἀπ' ἀρνιά!

ΥΛΑΣ

ΓΑΛΗΝΗ

Ὁ νοῦς μου δὲ γυρνᾷε στὰ περασμένα,
Τὸ κάθε τι παλὸν δὲν τὸ θυμᾶμαι,
Ἔτσι, ὅταν βροῦμε ἐκεῖνα ποῦ ζητᾶμε,
Ξεχνοῦμε ὅσα μᾶς ἔχουν καμωμένα.

Γύρους ἀτέλειωτους μέσ' ἰστὸ μυαλό μου
Δὲν κάνει τώρα ἢ κάθε μιά μου σκέψη
Καὶ οὔτε ζητᾷ νὰ βρῶ τὸ παιδικό μου
Χαμόγελο, ποῦ ὁ χρόνος μοῦχει κλέψει.

Δὲν εἶμαι γυρευτὴς καλῶν χαμένων...
Μέσ' στὴν ψυχὴ μου πάλι ἔχει θρονιάσει
Γλυκύτατη βασίλισσα ἡ γαλήνη.

Καὶ ἀπ' ὅλες τὶς ἀνάμνησες τῶν περασμένων,
Κάτι θολὸ στὸ νοῦ μου ἔχει ἀπομείνει,
Ποῦ τί εἶταν ἤξερα, μὰ ἔχω ξεχάσει.

ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΣ

ΣΤΟ ΜΑΖΕΜΜΑ

Ἀπὸ μακρὰ δὲ πλατὺς ἀγρὸς φαντάζει
Μὲ τὴς ἐλῆες γραμμὴ-γραμμὴ βαλτές.
Πλῆθος καρπὸς τίς ἔχει ὅλες σκυφτές,
Καὶ ὁ τοῖχος ὁ μικρὸς μόλις τίς φράζει.

Καὶ ὡς ἔρχεσαι κοντὰ-κοντὰ ἀπὸ πέρα,
Αὐτοῦ καὶ τίς ἐργάτισσες θὰ ἰδεῖς,
Γερτὲς ἀπὸ τὸν κάματο στὴ γῆς,
Μὲ τὰ δεντρά σκεπὴν ἀπ' τὸν ἀγέρα.

Καὶ ἀφοῦ ξεκουραστοῦνε οἱ μαυρομάτες,
Ξαναρχινᾷνε τὴ δουλειὰ καὶ νὰ
Σὲ λίγο οἱ κόφες ἀπὸ ἐλῆες γιομάτες.

Καὶ ἂν ξάφνου πιάσει καὶ ἡ βροχὴ τρεχάτες
Τρυπώνουν στὰ καλύβια τὰ στενά,
Καὶ συντροφιὰ κρατοῦν μὲ τοὺς ἐργάτες.

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Ὁ δρόμος τοῦ χωριοῦ δὲ μακρὺς στὴ μέση,
Καὶ δλάνθιστοι στὰ πλάγια τὸν οἱ ἀγροί...
Λὲς μάγιο ἔκαμε ἡ φύση ἐκεῖ βαρὺ
Καὶ περισσὴ ὁμορφάδα αὐτοῦ ἔχει πέσει.

Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη
Φαντάζουν τὰ σπιτάκια τὰ μικρά,
Κ' ἐδῶ καὶ κεῖ τὰ δέντρα τὰ ἱσπερά,
Στέκονται σὰ σὲ δέηση μεγάλη.

Γοργὰ γυρνώντας ἀπ' τὴ χώρα πέρα
Τὰ χωρικά τ' ἀμάξια τὰ βαρειά,
Σὰ σύννεφο τὴ σκόνῃ τὴ σηκώνουν.

Καὶ πίσω τοὺς τρεχᾶτα τὰ σκυλιά,
Μὲ τ' ἄγρια τοὺς γανγίσματα σκλαβώνουν
Τοῦ δειλινοῦ τὸν ἥσυχον ἀγέρα.

ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙ

Νοσταλγικά σὲ καρτεροῦν γιὰ νῆρθεις μέρα-μέρα,
Σὰ διαβατάριχο πουλί, θλιμμένο πρωτοβρόχι.
Καὶ ἀφοῦ θὲ νῆρθεις μὴν ἀργεῖς καὶ ἄς εἶνε καὶ ἐσπέρα...
Κανεῖς δὲ θὲ νὰ πεῖ ἀπὸ μᾶς πῶς δὲ σὲ θέλαμε. Ὅχι!

Ἔλα! τ' ἀπλᾶ τραγούδια σου ν' ἀκούσωμε τὰ πλᾶνα,
Σὰ σβύνει ἡ μέρα καὶ ἀρχινᾷ καὶ ἡ νύχτα νὰ μακραίνει,
Καὶ σὰ σημαίνει ἀργὰ καὶ ἀργὰ μιὰ μακρυνὴ καμπάνα,
Νὰ νοιώσουμε τοὺς δυὸ ρυθμοὺς ἑνᾶς καὶ μὸς νὰ δένει....

+ ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΒΥΛΛΑΣ

ΖΟΥΓΡΑΦΙΕΣ

I

Φωτοπλημμύρα χύνεται ἀπὸ τὸ πέρασμά σου
Καὶ σὰ λαμπάδα εἶν' λεπτὸ τὸ ὥρηο ἀνάστημά σου,
Καὶ στὴ δική μου τὴν καρδιὰ κόσμον ἀνοίγεις νέον
Ὅταν περνᾷς σὰν ἄγγελος, ὥραία τῶν ὥραιων.

Πέρνουν ζωὴ στὸ διάβα σου οἱ κρῖν' οἱ μαραμένοι,
Ἀνθοβολοῦν τὰ λούλουδα κι' οἱ κάμπ' οἱ ἀνθισμένοι,
Περνόντας μᾶς ἀνάστησες τοὺς κόσμους τῶν θαυμάτων,
Χρυσοφτερούγιαστη ψυχὴ καὶ ἄσμα τῶν ἁσμάτων.

II

Σὰν ἀπ' ἀρχαῖο ἀνάγλυφο φαίνεσ' ἀναστημένη
Κι' ἀπὸ τὰ χέρια τὴ ζωὴ νὰ πῆρες τοῦ τεχνίτη,
Καὶ δείχνεις πῶς ἡ ὁμορφιὰ ἡ πρώτη, ἀκέρηα μένει,
Ζωντανεμένη ἀπάνω σου, ἀφρόγεννη Ἀφροδίτη.

Καὶ φαίνεσαι στὰ μάτια μου, ὄνειρευτή, καὶ πάλι
Σὰν κάποι' οὐράνιο στόλισμα τῆς γῆς μας τῆς φτωχῆς,
Σὰν τὰ δροσὰτα λούλουδα τῆς σάλας τ' ἀνθογυάλι
Ποῦ χύνουνε τὸ μόσχο τοὺς στὰ βάθεια τῆς ψυχῆς.

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟ

Ἀπόψ' ἀπόψε ντύθηκες τὸ φόρεμα τοῦ γάμου
Κ' ἔβανες στὸ κεφάλι σου τ' ἄνθη τῆς λεμονιάς,
Κ' ἐπρόβαλλες ἀλλοιώτικη κι' ἀγνώριστη μπροστά μου,
Λὲς τὸ καινούργιο φόρεμα πῶς σ' ἄλλαξε μὲ μιᾶς!

Ἀπόψε μὲ τὰ χέρια σου τὰ πρωτινὰ ξεσκίζεις,
Καὶ σβύνεις ὅτι γράψαμε μαζὺ κάποιον καιρό,
Καὶ μπαίνεις τώρα στὴ ζωὴ καὶ τὴ χαρὰ σκορπίζεις,
Σέρνοντας τὸ σαβανωτὴ τῆς παρθενιάς χορό.

Καλή μου· αὐτὸ τὸ φόρεμα π' ἔχεις ἀπόψε βάνει
Καὶ ποῦ ταιριάζει—τί καλά!—στὴν τόσην ὁμορφιά σου,
Κ' ἐκείνο τὸ κατάσπρο σου, τὸ νυφικὸ στεφάνι,
Κι' ὁ ἀρραβῶνας ποῦ φιλᾷ σφιχτὰ τὰ δάχτυλά σου,

Κι' ὁ πέπλος ὅπου χύνεται ἀπ' τὸ λαιμό σου γύρα,
Κι' ἡ λεμονιά π' ἠδονικὰ στὸ στήθος σ' ἐκοιμήθη
Ἀναγελᾶν,—ὦ θύμησες!—τὴν ἄστατή μου μοῖρα
Τῆς πρώτης φέροντας στὸ νοῦ ζωῆς τὸ παραμῦθι.

Γλυκειά μου, σὰν ντινόσουνα τὸ φόρεμα τοῦ γάμου....
(—Ὡ ἀπελπισιᾶς βαθύτατες κι' αἰώνιοι σπαραγμοί!—
Ὅσα περᾶσαν τὰ κρατῶ βαθειὰ μὲς τὴν καρδιά μου,
Κ' ἐσὺ ἀπόψ' ἂν ἄλλαξες, μὴν τὰ πετάξεις, μὴ!)

ΑΜΜΩΝ ΦΕΡΗΣ

ΔΗΜΙΝΙΟ

Τὸ μελιχρὸν ἀπλώθη πάλι ἀπόγεμμα
Στ' ἀπέριττο κι' ὥραϊο περιγιάλι,
Νὰ τὰ παιδάκια ποῦ ἦρθανε νὰ παίζουνε
Μὲ τοὺς ἀφροὺς τὰ κύματα καὶ πάλι.

Καὶ μιὰ βαρκοῦλα νά, μέσα στὸ πέλαο
Ποῦ ἄνοιξε τὸ κατάσπρο πανάκι,
Νά, ἡ εὐωδιὰ τοῦ ἀπόβροχου ποῦ ἔφερεν
Ἀπ' ἄνθινες βραγοῦλες τ' ἀεράκι.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΑΡΓΑΛΕΙΟΥ

Ἐλᾶτε κοπέλες στὸ νυχτέρι
Κι' ἡ μέρα πάει νὰ βραδυάσῃ
Γύρω στὸ νυφικὸ ἀργαλειό·
Ὡσπου νὰ βγῇ τὸ φεγγαράκι,
Καὶ πάρει ὁ Κώστας τὴ καλή του,
Νὰ πάῃ τὴν ἄκρη τῆς θαλάσσης,
Κάτω στὴν ἀκροθαλασσιά.
—Τί ἔχεις, καλή μου, καὶ δακρύζεις,
»Καὶ τ' ἄγρια κύματα φωνάζεις
»Καὶ τὰ συχνοπετροβολᾷς;»
—Τί νᾶχω, Κώστα μου, λεβέντη,
»Ποῦ θέλει γίνει γὼ μητέρα
»Καὶ θὰ τὸ μάθουν οἱ ἀδερφοί.
»Ἄλλοι σ' ἐκείνη κεῖ τὴν ὥρα
»Ὅπου τὶς νύχτες στὰ καλάμια
»Μ' ἀγκάλιαζες καὶ μὲ φιλοῦσες,
»Κάλλιο νὰ φίλαγε τὸ κύμα
»Τοῦτό μου τὸ φτωχὸ κορμί.»
Γλήγορα τὰ προικιά χτυπᾶτε
Κι' ἔγειρ' ἡ μέρα νὰ πλαγιάσῃ
Στ' ἀφροντυμένο περιγιάλι·
Σιγαρμενίζει τὸ φεγγάρι
Κι' ὁ Κώστας πάει, τὴ καλή του
Στὴν ἄκρη τῆς θαλάσσης κλαίει,
Κάτω στὴν ἀκροθαλασσιά.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΟΥΡΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Χαρά ἡ ζωὴ! Χαρά ἡ ἀνάστα!
Χαρά! Χαρά! Παντοῦ ἡ χαρά!

Whitman

Καὶ τὴν ξερὴν ἄφορη γῆς
Τὸ καρπερὸ ξανθὸ σπαρτὸ
Ποῦ λαχταράει ἀπὸ καιρὸ
Νὰ τὴ μεσιώσει,
Νά! μὲς τοῦ ἡλιοῦ τὸ δλόχρυσο τὸ φῶς,
Νά! τοῦ ὀργοτόμου
Τὸ ἀλέτρι ὅπου στὸ διάβα του βαθιοσκαμμένα ἀχνάρια
Θ' ἀφήσῃ ἐπάνω της, νά! μὲς τὸ καρπερὸ λιοπύρι
Ποῦ ξέχειλο τῆς λιόφεγγης Χαράς τὸ θεῖο κροντήρι
Μ' ἀπὸ κρασι γιομίζει,
Νὰ τὴν ὀργῶνῃ ἀρχίζει.
Στέρφα καιρὸν ἐπρόσμενε, καὶ στὴν κοσμοχαλάστρα
Τὴ μπόρα τοῦ Γεννάρι
Ἡ οὐρανικὴ ἀνοιξιὰτικὴ νὰ γλυκοφέξῃ ἡ πάστρα,
Καὶ τὸ γερὸ τὸ παλληκάρι
Ποῦ νειωθεί ἀπάνω της νὰ βαρειαχοῦν τὰ βήματά του,
Παντέρμη ἀκαρτεροῦσε.
Ὅμως ἐπέρασε καιρὸς πολλὸς καὶ δὲν ἐφάνη
Κανεὶς τὴ μαραζώτριά της λαχτάρα νὰ γιατρέψῃ
Κι' ἀποξεχάστηκε ἄφορη,
Καὶ στέρφα καὶ ξερὴ...
Μὰ νά! ἀνεμίσια ἀκράτη ὀρμὴ,
Λὲς καὶ τὰ γκέμια ξέφυγαν
Τοῦ ἀλογολάτη τοῦ Ζεφύρου
Ποῦ τοὺς Ἀνέμους ὀδηγᾷ,
Κι' οἱ Ἀνέμοι ἴδια ἄτια ἐχύθηκαν,
Καὶ ροβολοῦν καὶ πιλαλοῦν
Καὶ κάθε τί στὸ διάβα τοὺς σποῦν, ξεριζώνουν, ρίχτουν.
Μὰ νά! ἀνεμίσια ἀκράτη ὀρμὴ
Τοῦ μαυροσύμφεφον χειμῶνα

Ποῦ θ' ἄλεγες τὴν ἀνεπνιά,
Μὰ ποῦτανε τοῦ νηοῦ τοῦ Μάη ριπὴ γεννοβολήτρα,
Ὅπου καθάρισε τὴ γῆς
Κι' ἀγκάθια, θάμνοι, τρίβολοι
Μύριες ζωές, μαῦρα ἐρπετὰ
Τοὺς νειοὺς βλαστοὺς ποῦ πνίγαν,
Ὅλα ἀχαμνὸν ἀντίσκομμα στὴν παντοπνίχτρα ὀρμὴ του.

Καὶ τώρα νά! τῆς καρπερῆς Χαράς, νά! τώρα οἱ μέρες!
Καὶ νά! τῆς ροδομάγουλης Ὑγείας οἱ πανώριες,
Οἱ δυνατές, οἱ ἀτσάλινες στιγμές!
Τὰ παλληκάρια
Νά! τὰ μεστὰ καὶ τὰ γερὰ
Τῇ βρώμικῃ ἀρρώστειᾳ
Καὶ τὴν ὀκνιὰ ποῦ τὴ μισοῦν
Καὶ ποῦ διψοῦν
Τὰ σωτικά τους μὲ δροσὸν ἀγέρα νὰ γιομίσουν.
Καὶ νά! ἡ Ζωὴ ποῦ πρόβαλε πηγὴ φωτοσταλάχτρα!
Κι' ὁ θάνατος τὸ κάθε τίς ποῦ νικητῆς θερίζει
Γέρος πικρὸς μὲ τὸ δρεπάνι,
Νὰ! τώρα ὠρηός, λεβεντονηὸς
Καὶ δοξοπάροχος θεὸς τοῦ καθενὸς ἐφάνη.
Κι' οἱ σφιχτοστήθεις νὰ καὶ οἱ νηές
Ποῦ τὶς γεννιές
Τῶν σιδερόστηθων παιδιῶν μ' ὀλάσπρο θὰ τὶς θρέψουν
Γάλα παχὺ, ποῦ ἀπ' τὸ βυζί
Θὰ ῥέῃ πηγῆς ἀστείρευτης γλυκὸ ζεῖδωρο νᾶμα!

Νὰ! τώρα ἡ γῆς πλουσιόχυμη.
Μέρες καὶ μέρες τὸ ἔσερνε τὸ ἀλέτρι του ὁ ὀργοτόμος
Κι' ἀφτονο σπόρον ἔριχνε νὰ κοιλοπιᾷσῃ ἡ γῆς.
Κι' ὅταν θάρθῃ κι' ὁ θερισμὸς καὶ νηές καὶ νηοὶ γιομίσουν
τ' ἀμάξια μὲ χεροβολιές ἀπ' τὸ ξανθὸ τὸ στάρι,
Κάτω ἀπ' τὴν πυκνοθόλωτῃ θὰ σύρῃ τὴν ἐλῆα
Τὴν καστανὴ τὴν κοπελλιὰ

Τὸ λιοκαμμένο παλληκάρι,
Κι' ἀπ' τὸ γλυκό τους σμίξιμο θὰ βγοῦν γερά, μεστὰ,
Παιδιά,
Τῆς νέας Ἑλλάδας τῆς τρανῆς δοξοσπαρμένη φύτρα!...

JEAN MORÉAS

ΣΤΡΟΦΕΣ

Σὲ νοιώθω ἀπὰ στὰ μάτια μου, λαμπρὴ, λαμπρὴ σελήνη,
Τῇ νύχτα αὐτῇ τῇ θερινῇ·
Ἢ τρισηγεύτρα σου ἀχτιδιὰ μὲς τὴν καρδιά μου χύνει
Ψυχρὴ μιὰν ἡδονή.

Κι' ἂν πειὰ δὲν εἶσαι ἡ Ἀρτέμιδα, κι' ἂν εἶσαι πεθαμμένη,
Μὰ μὲ ὀδηγεῖς καλὰ
Στὸν ἴσκιο καὶ στὸ ἀκρόταφο, καὶ τί ἡ ζωὴ ἂν μοῦ μένη
Ἢ τοῦ χαμοῦ ἡ νυχτιά!

II

Τ' ἀγαπημένα ρόδα μου μαδοῦνε μέρα μέρα·
Χρυσόξανθα νειοβλάσταρα δὲ βγάνει πάντα ἡ γῆ·
Πειὰ δὲ φυσάει ὁ ζέφυρος, μόνο ξανὰ στοῦ ἀγέρα
Παγώνουνε τὴν ἀγριωπὴ ριπὴν οἱ ποταμοί.

Γιατὶ ἄδικά σου τὴ φωνὴ γλυκαίνει, ὦ Εὐθυμία;
Μὴ δὲν ξέρεις μεγάλη σου πὼς εἶναι ἀστοχασία,
Ὅταν πασκίζεις τὴ χορδὴ πού στὴ Μελαγχολία
Τὴ χάρισα, νὰ κρούσης τὴν χωρὶς αἰτία καρμιά;

III

Ὡ νὰ καὶ πάλι οἱ χλωρασιῆς λαχταριστὲς ποὺ ἀνθοῦνε!
Καμαρωτὰ πειὰ τὰ δεντρὰ

Τῶν μνημουριῶν βιγλάτορες ἀπὸ τραγούδια ἤχοῦνε
Στὰ κοιμητήρια τὰ παλιά.

Ντῦστε δεντρὰ στὰ πράσινα τὰ δυνατὰ κλαριά σας:
Σὰν ἔρτη ἡ ὥρα τοῦ βοριᾶ,
Ὅλον θὰ πάρῃ τὸν χρυσὸν ἀπ' τὰ νεκρόφυλλά σας
Γιὰ ν' αὐξηθῇ του ἡ ὁμορφιά.

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

MERIDIES

Ὅσο νάνοιγοκλείσης σου τὰ ζαλισμένα μάτια,
Κι' ὅσο νὰ σὲ χαϊδέψω καὶ νὰ σὲ φιλήσω,
Καὶ νὰ κακιώσης, καὶ νὰ μοῦ φιλιώσης πίσω
(Καὶ σὲ μορφαίνουν τόσο τὰ γινάτια!),
Καὶ νάντηχῇσουν ζωντανὰ τὰ πλάτια
Τῆς κάμαράς σου ἀπὸ τὸ γέλιο σου, κι' ὥς νὰ σ' ἀφήσω
Νὰ κυλιστῇς στὴν κόκκινη σὰν βύσσο
Κουβέρτα σου, καὶ νὰ μοῦ εἰπῇς γιὰ τὰ παλάτια
Ποῦ τὰ ὄνειρά σου σόδειξαν,

— τὸ Μεσημέρι,

Ἦρθε γοργό, καλπάζοντας, μὲ καβαλλάρη
Μοιάζοντας, ποῦ ζωὴ κι' ὑγεία στὸν κόσμον φέρει·
Καὶ βρέσκει ἡμᾶς ἀρρωστημένους, χλωμιασμένους
Δίχως ἀντρεία, γυμνὸ ζευγάρι,
Μὲ τόση ἀγάπη ἀγκαλιασμένους!...

ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΤΣΩΝΗΣ

ΜΥΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Ψυχή! ποὺ κάρφωνες γλυκὰ τὰ μάτια
Στῶν Ἰδεῶν τὶς ροδινὲς κορφές
Καὶ μὲ τοῦ φλογισμένου στίχου τᾶτια
Ζωντάνευες τὶς μυστικὲς χαρές,

Παράτα πιά τὸ φεγγοβόλο θρόνο
Κι' ἄς βασιλέψη τὸ γερὸ κορμί!
Τῇ χαρὰ δὲ θὰ βρῇς στ' ἀστέρια μόνο
Ὅπου φτερούγιζες σὰν τὸ πουλί!

Τῆς Εὐτυχίας σταίνουν τὰ παλάτια
Κορμί μὲ τὴν ψυχὴ ζευγαρωτὰ·
Ἐμπρὸς μὲ φλογισμένου στίχου τᾶτια
Τραγοῦδα, ὦ ψυχὴ μου, τὴ δουλιά!

II

Τῆς μοίρας σ' ἄδραξε σκληρὸ τὸ χέρι,
Φτωχέ, καὶ σὲ γοργόσπρωξεν ἐδῶ
Κι' ὠϊμένα! τὸ γλυκό σου χαραμέρι
Νυχτιὰ σὰν τοῦ πελάγου τὸ βυθό!

Μ' ἰδρῶτα καὶ μὲ δάκρυ τὸ ψωμί σου
Νοτίζεις καὶ σοῦ λιώνει τὸ κορμί,
Καὶ σὰν ὀχιὲς δαγκώνουν τὴν ψυχὴ σου
Τοῦ μαύρου τοῦ καῦμοῦ σου οἱ στεναγμοί.

Τῆς μοίρας σ' ἄρπαξε σκληρὸ τὸ χέρι,
Φτωχέ, καὶ σὲ γοργόσπρωξεν ἐδῶ.
Καρδιά! καὶ τὸ γλυκό σου χαραμέρι
Κάθε πικρὸ θὰ σβύσῃ στεναγμό.

Θ. ΠΙΣΤΡΙΚΑΣ

Συνδρομὲς—προπληρωτέες—εἶνε 3 δρχ. τὸ χρόνο (γιά τὸ Ἐξωτερικὸ 5 φρ.) καὶ στέλνονται, καθὼς καὶ κάθε ἄλλο γράμμα, πρὸς τὸν Ἄμ. Φέρη δρόμο Μαιζῶνος 30, Ἀθήνα. Παρακαλοῦμε ὅσους ἀλλάζουν διεύθυνση ἢ δὲ λαβαίνουν ταχτικά τὸ φύλλο, νὰ μᾶς εἰδοποιοῦν. Τὸ φύλλο δὲ στέλνεται δωρεάν σὲ κανένα.